

učiteljica ž. r. d. v Rušah, Marija Lipovškova v Trbovljah-Vodah, Pavla Majcnova v Legnu, začasno pa Marija Skazova v Velenju.

Nadučiteljju Jakobu Kopicu pri Sv. Lenuartu v S. g. se podeli naslov „ravnatelj“. Prošnja upokojenege nadučitelja Antona Špana v Slov. Bistrici za reaktiviranje in za podelitev nadučiteljske službe se odkloni, pač pa mu more okrajni šolski svet podeliti kako suplentsko mesto.

Nato zaključil predsednik sejo.

— **Popravek:** V članku „Jugoslovanski Babilon“, 7. številka, stran 2., se ima glasi spodnja vrsta „z eksaktnimi vedami“ in ne „z eksekutivnimi vedami“.

— **Draginjske doklade za upokojenje.** Demokratsko-socialistična vlada je na eni zadnjih sej odobrila posebne doklade k draginjskim dokladam upokojenec, vdov in sirot. Upokojenec bodo dobivali, ako jim pokojnina znaša 100, 150, 250 ali več kron, dodatek od 200, 245, 290 in 320 kron, za vsakega rodbinskega člana bodo dobili upokojenec brez razlike kategorij dodatno doklado 30 K mesečno.

— **Pokret,** glasilo dalmatinskega učiteljskega posveča v svoji 1. letošnji številki jubileju našega lista pod zaglavjem „Književnost“ prav laskave besede ter piše med drugim: „Iz same ove sveske (t. j. naše jubilejne številke), koja služi na diku ne samo slovenskom nego čitavom jugoslovanskem učitelstvu, vidi se, koliko su naši slovenske kolege pokročili napred ispred sviju nas. Neka im je čast! Isto pažnjo posveča tudi nadaljnjim številkam letošnjega „Tovariša“. Zlasti pohvalno omenja naš članek „Nova orijentacija našega stanovskega organiziranja“. Za vse lepe besede priznanja se stanovskim bratom ob sinji Adrijii prav lepo zahvaljujemo.

— **Nemštvo v Velikovicu.** Nemška deška in deklška ljudska šola v Velikovicu šteje skupno 223 in 209, skupaj torej 432 otrok. Od teh govori samo nemško le 52 otrok. K temu bi bilo še priložiti 25 otrok, ki le razumejo ali pa le slabo govorijo slovensko. Pravi Nemcev, to je, da sta oče in mati oba Nemca, je pa na obeh teh šolah, reci in piši, samo 30. Mater Slovenko ima od šolskih otrok 18, oče Slovenca 16. Od 13 otrok sta Slovenca oče in mati, le otroci so vzgojeni popolnoma v nemškem duhu. Svoječas so na tej šoli po ukazu višjih šolskih oblasti učitelji jemali in zažigali vse slovenske katekizme.

— **Zopet nov grob.** V Celju je umrla 29. februarja t. l. zvečer po kratki in hudi bolezn (pljučnica in legar) nadvse prihljubljena učiteljica gđ. Emica Lilekova, hčerka tamošnjega bivšega gimnazijskega ravnatelja. Službovala je na celjski mestni deklški osnovni šoli. Blaga Emica je bila kot vzorna tovarišica in neutrudljiva vzgojiteljica silno popularna. V prekrasnih besedah, kjer ni ostalo suho nobeno oko, se je poslovil od nje pri odprtem grobu tovariš nadzornik g. Ljudevit Černež. Celjsko pevsko društvo, katerega članica je bila nepozabna Emica, je pa pod vodstvom tovariša g. Cirila Preglja zapelo večnolepo „Vigred se povrne“.

— **Mir blagi pokojnici!** Velečeni roditeljem in globoko potrtemu njenemu zaročencu tov. Makso Wudlerju naše najglobokejše sožalje!

— **Krede ni!** Brezvestni verižniki so neprimerno podražili tudi kredo in s tem pokazali, da so veliki sovražniki kulture, ker ovirajo celo ljudsko šolski pouk. — Ali je tem ljudem vse dovoljeno?

— **Razpis službe.** Na mestni pomožni šoli v Ljubljani je s šolskim letom 1920-21 stalno popolniti novorojeni sistemizirano mesto strokovnega učitelja za rokotvorni pouk na tej šoli. Prednost imajo prosilci, ki so za ta pouk že usposobljeni. Učitelju rokotvornega pouka bo obenem naloga, med velikimi počitnicami prirediti učne tečaje za izobrazbo učiteljev rokotvornega pouka. Pravilno opremljene prošnje je vlagati po službeni poti pri mestnem šolskem svetu v Ljubljani do dne 30. aprila t. l.

— **O slovenski stenografiji.** Pred kratkim smo čitali v „Učit. Tovarišu“, da mora izprašane slovenske stenografije znati latinski ali kak drug romanski jezik. Ta sklep izpraševalne komisije se nam zdi celo reakcionaren in nedemokratski. Iz njega zveni grda kruhoborska tendenca, da bi zasigurali le izvestnim krogom postranski zaslužek. Stenografija pač nima nobenega stika z latinščino. Ko bi se zahtevalo poznanje turške pisave, ki je ključasta kakor stenografija, ali pa kitajskih ideogramov, bi se nam zdela bolj razumljiva. S takimi nepotrebnimi zahtevami se pač ne bo pospeševalo učenja slovenske stenografije.

— **Naročnike šolskih zvezkov opozarjamo.** da zaradi visoke poštne ne razpošillamo manj nego 300 zvezkov naenkrat. Poština znaša namreč: za 50 zvezkov 6 K, za 100 zvezkov 6 K, za 200 zvezkov 11 K, za 300 zvezkov 11 K. V zalogi so ta-

čas samo L—1. 2 in L—11, ostale založimo v kratkem. — Učiteljska tiskarna.

— **Ljubljanske tovariše,** ki so brez stanovanja, vabim na sestanek, ki bo v ponedeljek, 15. t. m., ob 7. zvečer, v restavraciji „Pri novem svetu“, Prešernova soba. — J. Blagajne.

— **Valentin Doljak,** šolski voditelj v Svečah v Rožu prosi tov. Julija Sevnika, da mu sporoči svoj naslov.

— **Nova gimnazija.** Sestrazredno gimnazijo v Šabcu so razširili na stopnjo popolnih srednjih šol.

— **Nagrada pisateljem in prirejevalcem šolskih knjig** na Hrvatskem se je sedaj izenačila. Tisti, ki piše in tisti, ki priredi kako učno knjigo za ljudske ali srednje šole dobiva enako nagrado.

— **Šole čitanke za ljudske šole na Hrvatskem** bo sestavil književnik in profesor na zagrebškem vseučilišču Vladimir Nazor, ki je bil sestavljal hrvatske čitanke za ljudske šole v Istri.

— **Pozor, učitelji sadijari!** V četrtek, dne 18. t. m. popoldne od 14. dalje, se bo oddalo v Linhartovi ulici št. 12. šol. vodstvom par sto sadnih divjakov. Dobe jih samo tisti, ki pridejo ali pošlijo ponje. Na razpolago bo tudi nekaj cepilne smole. — M. Humek.

— **Članarina in darila za Učiteljski konvikt.** Učiteljsko deško ljudsko šolo v Sp. Šiški, in sicer: Ivan Petrič 10 K, neimenovan 4 K, Menart Viljem 5 K, Grašič Fran 2 K, Bergies Avgustin 2 K, Štefanič Čehova 2 K, Bahovčeva Tončka 2 K, Košca Ana 3 K, A. Krakarjeva 2 K, Serafina Hubadova 10 K (skupaj 42 K). — Ludovik Koželj 10 K, in Marica Koželj 10 K, oba iz St. Petra pri Novem mestu. — Učiteljsko deško ljudsko šolo v Kranju, in sicer: Rus Vilbald 2 K, Sepaher Anton 2 K, Završnik Stanislav 2 K, Bradaska Albin 2 K, — Luznar Franc 2 K, in Mally Ana 2 K, oba s Primskovega pri Kranju. — Mahkota Anton 2 K, in Mahkota Stanka 2 K, oba iz Voklega pri Kranju. — Podgorci izpod Orintovca 22 kron in Josip Lapajne iz Cerkelj na Gorenjskem 10 K. — Joško Bergant, Grosuplje 3 K. — Anica Pilbachova, Janja Miklavčičeva, C. Savnikova, J. Mlačeva, M. Roosova, vse iz Kranja 10 kron. Borovniško učiteljsko in sicer: Antončičeva Marija 5 kron, Beličeva Pavla 5 kron, Ohladkova Marija 5 K, Engelsberger Viktor 10 K, Paplerjeva Ida 5 kron, Petričeva Marija 6 K, Rant Franjo 10 K, Smole Izidor 9 K (skupaj 55 K). — Učiteljsko iz St. Jerneja na Dolenjskem, in sicer: K. in L. Trost 2 kron, E. Tavčar 2 K, M. Pouh 2 K, G. Arh-Sever 2 K, V. Zilndra 2 K, J. Blizjak 2 K, V. Sever 2 K, J. Prijatelj 2 K, K. Trost 4 K (skupaj 20 K). — Josip Tscherne iz Kočevske reke 5 kron. — Pavel Herbst iz Spodnje Šiške 2 K. — Konrad Barle, nabral v Metliki 140 kron (poročilo pride). — Današnji izkaz 345 kron. Živili darovalci in nasledniki! — Jakob Dimnik, blagajnik.

Neodrešena domovina.

— **Članarina za vsakega v „Zvezi slovenskih učiteljskih društev“** v Trstu včlanjenega tovariša oziroma tovarišico znaša letno 60 lir, kar pomeni v našem denarju približno 420, reci štiristodvajset kron.

— **Zborovanje učiteljskega društva za tolminski okraj** se je vršilo 16. svečana pri Sv. Luciji ob Soči. Na dnevnem redu je bilo med drugim poročilo o zadnjem delegacijskem zborovanju v Trstu. — Sprejet je bil predlog, naj zveza uredi vse potrebno, da se dovoli znanstvenim listom vstop v zasedeno ozemlje. Oled poučevanja italijanščine se je sklenilo, naj se poučuje isto le tam, kjer se je prej poučevalo nemščino. Poučuje pa naj ta predmet samo domače učiteljsvo. Razpravljalo se je dalje o novih ljudskošolskih knjigah. Tov. Ločniškar je podal oceno De Michelijevih beril, ki je vzbudila s pikrimi opazkami občo veselost. Da so zborovalci s poročevalcem vred obsodili izdajo teh knjig, ki so prava kulturna sramota v okupiranem ozemlju, je umevno. Sprejeta je bila resolucija, ki zahteva, da bodi čitanka popolnoma samostojna knjiga, obsegajoča najlepše odlomke iz slovenske književnosti. Končno se je govorilo še o penzijskem zakonu, draginjskih dokladah in okr. učit. knjižnici. Zborovanja se je udeležil predsednik Zveze tov. Anton Germek iz Trsta.

— **Štrajk učiteljskega v Trstu.** Italijanski učitelji, ki so včlanjeni v nacionalistični „Unione magistrale triestina“, so stopili dne 3. februarja t. l. v štrajk, ki je trajal dober teden dni, da tako izsilijo pri oblasteh izpolnitev zahtev, ki jih je bilo društvo predložilo mestnemu magistratu že dne 9. decembra pre. leta. Zahtevali so stalnega poviška 200 lir pri plači, enkratni prispevek v višini enomesečne plače (13. mesec) in neke koncesije v moralnem pogledu. Oblast je zavlačevala zadevo polna dva meseca in vodila učiteljsvo za nos na razne načine. Sprejela je njegove zahteve šele, ko je začelo štrajkati, a še to le deloma, tako da ni z uspehom gibanja danes nihče zadovoljen. Na podlagi dogovora z oblastjo dobe tržaški učitelji — najkasneje do 15. marca t. l. — na račun Bereninijevega zakona, od katerega sta bila začasno izključena Trst in njegova okolica, predjem v višini dvetretjinskega zvišanja učit. dohodkov po že gori omenjenem zakonu; dalje 160

tisoč lir, ki naj jih razdeli posebna komisija v obliki podpore po potrebi med posameznike, in končno še neke moralne koncesije, izmed katerih najvažnejša bi bila: učiteljsko razsodišče v zadevi uradnih imenovanj. Ta reč pa je še tako nejasna, da ni mogoče še presoditi prav njegovega pomena. Učiteljska skupina, ki je včlanjena pri „Federazione degli addetti al Comune“ (Splošni zvezi mestnih uslužbencev), katera je včlanjena pri tržaški „Delavski zbornici“, ni proglasila formalno štrajka, ker se njene zahteve precej križajo s postulati „U. M. T.“, a ga je vendar podpirala s tem, da so se njeni člani dejanski udeležili učiteljskega gibanja. Slovensko okoliško učiteljsvo se štrajka ni moglo udeležiti, ker ni bilo od italijanske strani pravočasno informirano niti o gibanju samem, niti o zahtevah, ki so se predložile oblasti.

— **Zborovanje učit. društva za goriški okraj** se je vršilo v četrtek 4. t. m. v Gorici pri „Treh kronah“. Dnevni red: 1. Nove šolske tiskovine in njih uporaba — poroča tovariš Reja. 2. Poročilo o delegacijskem zborovanju „Zveze učiteljskih društev“. 3. Razno. Poročilo o tem zborovanju sledi v eni prihodnjih številkih.

— **Izpit za slovenske učiteljske in srednješolce v Gorici** se bodo vršili po Veliki noči. Torej sami izpiti, a šol nikjer!

— **Umrja** le v Gorici gospa Karolina Ferlatova, soproga našega goriškega tovariša Antona Ferlata. Hudo prizadetemu tovarišu naše iskreno sožalje!

ZA REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XLV. izkaz.

Po 227 K: Lapajne Josip — Cerklje, Prispevali so: Mina Selanova, Ivanka Bohinčeva in Pavla Krusičeva po 50 K, Marija Piškurjeva 40 K ter Albrecht Luka 37 K. Po 50 K: Mazi Vilko in Puhar Karel — Ljubljana. (Prihranek na tabaku.) Po 43 K: Stritar Albin — Ptuj, okolica. (5% od mesečne draginjske doklade.) Po 30 K: Stefančič Fr. — Vel. Lašče; Zirovnik Janko — Borovnica; Katin Drolova — Zasip p. Bled; Vode Anton — Rudnik pri Ljubljani; Gorjup Pavle — Ljubljana; Vera in Frida iz Tržiča. Po 29 K: Lajovic, Kernc in Skorpič — Tržič. (Desetletni pribitek za svečan in sušec 1920.) Po 25 K: Doljak Valentin in Cirila Križeva — Sveče v Rožu. Po 20 K: Aršek J., Albertina Vajdičeva, Ivanka Cerarjeva, Jožica Korbarjeva, Janka Prosenova in Flora Dimnikova — Sp. Hrušica pri Ljubljani; Antonija Stancarjeva — Ljubljana; Golež Fran in Minka Sernčarjeva —

Stranice pri Konjicah; Gebauer Viljem in Matilda Gebauerjeva — Smiljel pri Novem mestu; Juvaneč Fran, Zofia Plesničarjeva ter Karolina Čučkova — Mirna peč; K. in L. Trost, E. Tavčar, M. Pouh, G. Arh-Sever, V. Zilndra, I. Blizjak, V. Sever in J. Prijatelj — St. Jernej na Dolenjskem; Ana Somrakova, Mar. Tieglova, Gabr. Hočevarjeva, Ana Finkova, Zagor Otok — prispeval 26 K — Vel. Lašče; Marija — prilemek nečistljiv — Draga pri Loškem potoku. Po 10 K: Roza Goleževa — Stranice pri Konjicah; Marija Kmetova, Stefanija Bunčeva in Stefanija Čehova — Ljubljana; Miluška Salamunova — Sp. Hrušica pri Ljubljani; Bergant Joško — Grosuplje; Beti Stajerjeva — D. M. v Polju; Mira Malenškova — Blagovica p. Lukovica; Plhak Hugon, Angelika Jakličeva in Ivanka Straškova — Sladka gora, p. Šmarje pri Jelšah; Engelsberger Viktor, Marija Antončičeva, Marija Petričeva, Rant Franjo in Smole Izidor — Borovnica; Podobnikar Pavel — Drenov grč. Po 5 K: Menard Viljem, Grašič Franc, Herbst Pavel, — Ljubljana; Tscherne Jos. — Kočevska reka; Berič Vinko, Ana Beričeva, Klanšek Vinko in M. Schwalgerjeva — St. Janž na Dolenjskem; Pavla Beličeva, Marija Chladekova, Ida Paplerjeva — Borovnica. — Današnji izkaz 1420 K. Prej izkazanih 13.931 K. Skupaj 15.351 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII, Gasliška cesta 172, I. nastr.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA

Ker nam je pošlo vseh začetnih šest števil (1—6), prosimo vnapred, naj nam zlasti gospe učiteljice vrnejo proti odškodnini te številke, ki jih nujno potrebujemo. Pošiljajte naj se naslovijo na Upravništvo.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Pogosti so slučaj, da dobimo prav v zadnjem trenutku, ko je že ves list takorekoč stavljen, vabila na društvena zborovanja ali druge novice s prošnjo, da poslano čimprej objavimo v listu. Ker nam večkrat tako zakasneli prošnji pri najboljši volji ni mogoče ustreči, prosimo vse tovariše in tovarišice, naj zadevo uredijo v sebi, tako, da dobimo rokopise pravočasno v roke. Zlasti ni čakati do zadnjega trenutka z objavo društvenih zborovanj. Taka naznanila bi društva lahko cel teden prej odposlala na naš naslov ter se tako izognila prav neprijetni zakasnitvi, ki tudi nam ni ljuba in prijetna.

M. S. Č.: Poslal smo Vam štev. 31. lanskega „Tovariša“, kjer najdete odgovor na svoje vprašanje. Za natančnejše podatke obrnite se v Velikovec, kjer biva pisec zaznamovanega članka.

L. B.: Dokler ne izpregovorijo BUD lasne besede na svojem zborovanju, ne moremo priobiti ničesar. Dotični odlok je bil izdan že 9. novembra t. l., zato se čudimo, da nam ga še-le sedaj pošiljate v priobčenju!

H. in B.: Priobčimo v prihodnji štev. Hvala!

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Fran Marolt.

Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljskega“.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Spominjajte se rezervnega sklada „Zaveze“!

Knjigarna „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani

Frančiškanska ulica 6.

se priporoča za nabavo vsakovrstnih znanstvenih in leposlovnih knjig, mladinskih spisov in šolskih potrebščin.

Dokler traja zaloga priporočamo osobito sledeče knjige: po zniž. nih cenah:

Dr. Osvald: Srednješolska vzgoja po K 6.—
G. Rajcen: Metodika zemljepisnega pouka 3.—
Ant. Rudež: „Gluhomim“. Zgodovina in sedanja med-
toda njih vzgojeslovja 5.—

Nadalje:

Slike regenta Aleksandra, lepo izvršene, vel. 50×68 cm 20.—
Črnilo za šole in urade v steklenicah po 1 liter 14.—
„ v manjših steklenicah 5-70
Rdečilo „ v malih steklenicah 2-50

Slovenci potrebujemo list, ki bi bil veliko cenejši kakor dnevnik, ki bi pa moral s svojim točnim poročanjem popolnoma nadomeščati dnevnik. Tem zahtevam in potrebam ustreza

„DOMOVINA“

Od novega leta naprej izhaja „Domovina“ trikrat na teden, in sicer ob ponedeljkih, sredi in petkih. Trikrat pošiljana stane mesečno samo 3 K. Uprava „Domovine“ bo skrbela, da bo prinašal list poleg pregledov vseh dogodkov tudi izvirne domače, zagrebške, beograjske in druge najnovejše brzojavne in telefonske vesti. Mesečno, četrt, pol- ali celoletno naročnino je pošiljati na naslov: Upravništvo „DOMOVINE“, Ljubljana, Sodna ulica 6.

Zahtevajte „DOMOVINO“ na ogled!